

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 62

van **FREYA VAN DEN BOSSCHE**

datum: 17 oktober 2017

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Vrijheidsbeperkende maatregelen in het buitengewoon onderwijs - Isolatie

Eén van de kernproblemen in de relatie tussen leerkrachten en/of opvoeders en leerlingen in het buitengewoon onderwijs, is het omgaan met vrijheid en dwang: hoe kunnen we zoveel mogelijk de vrijheid van een leerling in het buitengewoon onderwijs respecteren en bevorderen, en wanneer is het verantwoord die vrijheid te beperken of dwang uit te oefenen? De relatie bevindt zich immers in een spanningsveld tussen respect voor vrijheid en beperking van vrijheid.

1. Welke vrijheidsbeperkende maatregelen worden toegepast in het buitengewoon basis- en secundair onderwijs?
2. Wat zegt de regelgeving over isolatie in het buitengewoon onderwijs? Onder welke voorwaarden kan isolatie worden toegepast?
3. Welke concrete situaties leiden tot afzondering van een leerling in het buitengewoon onderwijs? Graag een opsplitsing voor buitengewoon basis- en secundair onderwijs.
4. Kan de minister een overzicht geven van het aantal gevallen van isolatie van leerlingen in het buitengewoon onderwijs vanaf de start van de monitoring? Graag een opsplitsing voor buitengewoon basis- en secundair onderwijs.
5. Wat is het gemiddeld aantal keren dat een leerling in het buitengewoon onderwijs in isolatie wordt geplaatst? Graag een opsplitsing voor buitengewoon basis- en secundair onderwijs.
6. Hoelang was de gemiddelde verblijfsduur van een leerling in isolatie vanaf de start van de monitoring? Graag een opsplitsing voor buitengewoon basis- en secundair onderwijs.
7. Heeft de leerling inspraak? Hoe en door wie worden de leerlingen geïnformeerd over deze maatregel? Hoe 'controleert' de begeleiding de leerling tijdens de isolatie?
8. Wat is de normering omtrent de infrastructuur van de isolatieruimte binnen het buitengewoon onderwijs?
9. Is er onderzoek gedaan naar wat de psychologische gevolgen zijn van isolatie voor leerlingen in het buitengewoon onderwijs? Zo ja, wat zijn de gevolgen?

10. Is er onderzoek gedaan naar de psychologische impact van het werken in het buitengewoon onderwijs op leerkrachten en/of opvoeders?
11. Zijn er specifieke competenties/kennis/ervaring vereist van leerkrachten en/of opvoeders die lesgeven in het buitengewoon onderwijs?

ANTWOORD

op vraag nr. 62 van 17 oktober 2017

van **FREYA VAN DEN BOSSCHE**

1-6. De onderwijsregelgeving bevat geen bepalingen met betrekking tot het isoleren van leerlingen in het buitengewoon onderwijs. Dat betekent dat de overheid geen gegevens over vrijheidsbeperkende maatregelen die in het buitengewoon onderwijs worden genomen, verzamelt.

Bij het onderzoek door de onderwijsinspectie van de manier waarop de school sociale en emotionele begeleiding biedt aan de jongeren ligt de focus meer op preventie en ondersteuning dan op het curatieve. Vrijheidsbeperkende en vrijheidsberovende maatregelen beschouwt de onderwijsinspectie als een maatregel die hoogst uitzonderlijk moet en kan toegepast worden. Ook scholen hanteren deze visie.

De onderwijsinspectie rapporteert in globale termen over het beleid op het vlak van sociale en emotionele begeleiding. Specifieke elementen over vrijheidsbeperkende en vrijheidsberovende maatregelen komen aan bod in het doorlichtingsverslag, wanneer dit relevant is voor de schoolwerking.

7. De overheid heeft geen zicht op de wijze waarop scholen maatregelen rond isolatie uitvoeren en in welke mate en hoe dat ten aanzien van de betrokken leerlingen geduid wordt. We hebben evenmin informatie over het toezicht op de leerlingen tijdens de periode van isolatie.
8. Er zijn in onderwijsregelgeving geen specifieke normen vastgelegd waaraan isolatieruimtes in het buitengewoon onderwijs moeten voldoen.
9. Er is vanuit het beleidsdomein onderwijs geen onderzoek beschikbaar naar de impact van isolatie voor leerlingen in het buitengewoon onderwijs.
10. Er is geen wetenschappelijk onderzoek beschikbaar naar de impact van het werken in het buitengewoon onderwijs op de personeelsleden.
11. Er is geen specifiek beroepsprofiel of specifieke basiscompetenties voor leerkrachten die lesgeven in het buitengewoon onderwijs. De leden van het medisch, paramedisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel voldoen aan de beroepsvereisten van de betreffende discipline. Personeelsleden die werkzaam zijn in het buitengewoon onderwijs kunnen de bachelor na bachelor opleiding buitengewoon onderwijs volgen. Er zijn schoolbesturen die het volgen van deze opleiding als voorwaarde stellen voor vaste benoeming.